

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2014/2235(INI)

23.3.2015

NACRT IZVJEŠĆA

o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize
(2014/2235(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestiteljica: Martina Dlabajová

PR_INI

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPLANATORY STATEMENT.....	8

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize (2014/2235(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2014. o Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: provedba prioriteta za 2014.¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. travnja 2014. naslovljenu „Kako Europska unija može doprinijeti stvaranju pogodnog okruženja za poduzeća, poslovne djelatnosti i novoosnovana poduzeća kako bi se stvorila nova radna mjesta?²”,
 - uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 17. siječnja 2014. o uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj mreži službi za zapošljavanje, pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0000/2015),
- A. budući da postoje znatne razlike među državama članicama u pogledu zanimanja za koja se zbog nedostatka kvalificiranih radnika ne mogu popuniti radna mjesta;
- B. budući da nefleksibilnosti tržišta rada negativno utječu na otvaranje radnih mjesta, dok se konkurentnim tržištem rada EU-a može doprinijeti ostvarenju ciljeva u vezi sa zapošljavanjem u okviru strategije Europa 2020.;

Gospodarska kriza i njezine posljedice

1. ističe da su nakon financijske krize 2008. i usporavanja gospodarstva koje je uslijedilo europsko gospodarstvo i tržište rada suočeni s velikim poteškoćama;
2. primjećuje da se nakon europske gospodarske krize više država članica bori s problemom visoke stope nezaposlenosti (EU28: 9,9 %) kao i s javnim dugom; dodatno je zabrinut zbog činjenice da su stope nezaposlenosti mladih (EU28: 21,4 %) većinom puno više;

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0038.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0394.

3. smatra da su potrebne ambiciozne gospodarske politike i reforme tržišta rada kako bi se potaknuo pametan, održiv i uključiv rast te otvorila nova radna mjesta; također naglašava potrebu za ekonomski održivim sustavima socijalne skrbi koji se temelje na poticajima za rad;

Stanje na tržištu rada EU-a, uključujući nedostatak radne snage

4. zabrinut je zbog toga što su stope nezaposlenosti u EU-u i dalje razmjerno visoke (prosinac 2014., EU28: 9,9 %) i upozorava na znatne razlike među državama članicama, uz najnižu stopu nezaposlenosti u Njemačkoj (4,8 %), a najvišu u Španjolskoj (23,7 %);
5. primjećuje da na europsko tržište rada utječe nekoliko važnih izazova, među ostalim sve veća potražnja za visokokvalificiranim radom, brze tehnološke promjene i razvoj te sve starije društvo, zbog čega je rano umirovljenje potrebno učiniti manje privlačnim;
6. ističe da je mobilnost radne snage unutar EU-a i dalje niska (EU27: 0,29 %), uz visoke stope nezaposlenosti u nekim državama članicama i nepopunjena radna mjesta u drugima;
7. primjećuje da su ekonomski i motivacijski poticaji za rad u mnogim europskim zemljama preniski;

Poticanje konkurentnog tržišta rada EU-a

8. smatra da su za postizanje konkurentnog tržišta rada EU-a potrebne ambiciozne reforme kojima će se povećati uključivost, fleksibilnost i mobilnost s obzirom na stalne promjene na tržištima rada i u modelima proizvodnje;
9. ističe važnost ljudskog razvoja, fleksibilnosti karijere i samoodgovornosti; s tim u vezi podsjeća da je potrebno ulaganje kako bi se aktivno podržala mogućnost zapošljavanja i spriječio gubitak vještina nezaposlenih; ističe da bi te mjere trebalo popratiti reformama mirovinskog sustava i sustava socijalne skrbi kojima bi se više ljudi potaklo na rad;
10. podsjeća na važnost mobilnosti radne snage za konkurentno tržište rada i ističe potrebu za smanjenjem administrativnih i jezičnih prepreka koje je ograničavaju; potiče podizanje osviještenosti o portalu za zapošljavanje na razini EU-a EURES i njegovo daljnje unapređivanje;

Predviđanje budućih potreba za vještinama

11. smatra da je za predviđanje budućih potreba za vještinama potrebna snažna uključenost dionika na tržištu rada, uključujući organizacije poslodavaca i zaposlenika, posebno u pogledu osmišljavanja i provedbe programa strukovne izobrazbe;
12. naglašava važnost partnerstva među sveučilištima, poduzećima i vlastima u cilju procjene budućih potreba za radnom snagom te važnost poticanja suradnje među državama članicama u tom pogledu;

Važnost kontinuiranog obrazovanja i osposobljavanja te osposobljavanja nezaposlenih

13. podsjeća da je potrebno težiti fleksibilnijem pristupu individualnom razvoju karijere i cjeloživotnom obrazovanju i osposobljavanju tijekom osobne karijere pojedinca;
14. smatra da bi programe osposobljavanja i prekvalifikacije trebalo osmisliti i provesti u uskoj suradnji s udrugama poslodavaca kako bi se nove vještine radnika bolje uskladile s potrebama poslodavaca;
15. podsjeća da je iznimno važno osobama koje su u potrazi za poslom pružiti usmjeravanje i savjetovanje o tome kako tražiti posao te im omogućiti da se njihove vještine prepoznaju uz pomoć „dokumenata o vještinama” u kojima se navode vještine stečene formalnim i neformalnim učenjem;

Jačanje veza između obrazovanja i zapošljavanja

16. smatra da bi trebalo posvetiti više pozornosti dvojnomostrukovnom osposobljavanju i dvojnomostrukovnim sustavima jer oni obično pomažu integraciji na tržište rada i pokazali su se učinkovitima u poticanju zapošljavanja mladih;
17. ističe važnost bolje sinergije između sustava obrazovanja i tržišta rada, uključujući izloženost radnom mjestu i suradnju s poduzećima;
18. naglašava važnost profesionalne orijentacije uz pomoć individualne procjene i profesionalnog savjetovanja s visokokvalificiranim savjetnicima za zapošljavanje;
19. napominje da je za uspješan prelazak u radno okružje vrlo važno donositi utemeljene odluke i da bi trebalo poticati motivaciju, samosvjesnost i inicijativu;
20. ističe da je potrebno odgovarajuće financiranje te da se države i pojedinačni poslodavci trebaju koristiti programima stažiranja i pripravništva;
21. smatra da su potrebna bliska partnerstva između vlada i zastupnika poslodavaca i zaposlenika kako bi se pronašli najbolji načini rješavanja problema neusklađenosti vještina u svim njezinim oblicima;

Poticanje mobilnosti radne snage

22. podsjeća da je u EU-u trenutno 2 milijuna radnih mjesta nepopunjeno; naglašava potrebu za mobilnošću radne snage u Uniji kako bi se ta mjesta popunila i s tim u vezi ponovno ističe važnost programa ERASMUS+ i EURES;
23. podsjeća na važnost mobilnosti visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja, s obzirom na demografske izazove;

Razmjena najboljih praksi u EU-u

24. naglašava potrebu za razmjenom najboljih praksi među državama članicama, posebno u vezi s dvojnomostrukovnim učenjem i strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem, uz uvažavanje

specifičnosti svakog tržišta rada i sustava obrazovanja;

Poticanje poduzetničkog duha građana: mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća

25. smatra da se podučavanjem samoodgovornosti i poticanjem poduzetničkog obrazovanja od rane dobi dodatno poboljšava povezanost škole i tržišta rada te se na taj način može doprinijeti smanjenju stopa nezaposlenosti;
26. naglašava važnost mjera potpore za MSP-ove i mikropoduzeća kako bi se uklonile administrativne i financijske prepreke za njihovo osnivanje i rad te kako bi se olakšalo zapošljavanje kvalificirane radne snage i osposobljavanje zaposlenika;
27. smatra da bi trebalo uvesti poticaje za poduzetnike koji ulažu u osposobljavanje i pripravništvo;

Inovacije i digitalizacija: nove vještine i radna mjesta

28. naglašava važnost inovacija i digitalizacije za konkurentnost i rast te, s tim u vezi, potrebe za pružanjem znanja i vještina koji su potrebni, kao i važnost motivacije i odlučnosti zaposlenika i potencijalnih zaposlenika u cilju stvaranja inovativnih, kreativnih i digitalnih proizvoda i usluga;
29. naglašava potencijal koji za otvaranje radnih mjesta imaju dovršenje jedinstvenog digitalnog tržišta, uspostava energetske unije, otvaranje radnih mjesta ulaganjem u istraživanje, razvoj i inovacije te poticanje prometnih mreža;

Mjere za mlade i starije radnike

30. naglašava važnost posebnih mjera i potpore za poslodavce, posebno za MSP-ove, kako bi ih se potaknulo da zapošljavaju mlade na njihovo prvo radno mjesto i da im zajamče osposobljavanje unutar poduzeća, kao i za starije radnike; podsjeća na važnost društvene odgovornosti koju poslodavci imaju prema svim zaposlenicima i prema društvu; smatra da bi tu društvenu odgovornost trebalo zahtijevati i od institucija odgovornih za obrazovanje i osposobljavanje;

Preporuke

31. poziva Komisiju i države članice da razmotre inovativne metode poticanja ulaganja u EU-u u cilju poticanja rasta i zapošljavanja;
32. poziva države članice da kao primjer uzmu najbolje prakse koje rezultiraju nižim stopama nezaposlenosti i da poduzmu reforme koje se pozivaju na te prakse;
33. poziva države članice da u svoje obrazovne programe uvrste obrazovanje o vođenju, upravljanju i financijama te savjetovanje o osnivanju poduzeća, i da daju prednost daljnjem razvoju programa strukovnog osposobljavanja i obrazovanja;
34. poziva države članice da podrže blisko sudjelovanje dionika tržišta rada, uključujući

organizacije poslodavaca i zaposlenika, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kako bi se potaknula čvršća veza između obrazovanja i osposobljavanja te radnog mjesta i kako bi se predvidjele buduće potrebe za vještinama;

35. poziva Komisiju i države članice da pruže financijske i ekonomske strukture kojima se podržava sudjelovanje u trajnom obrazovanju i osposobljavanju kako bi se zajamčila visokokvalificirana buduća radna snaga;
36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

EXPLANATORY STATEMENT

Unemployment continues to be one of the main challenges in the EU, with a rate of 9,9% in December 2014, and with the highly significant differences of unemployment rates between Member States (Germany 4,8% vs Spain 23,7%). Youth unemployment rates are more than twice as high, amounting to 21,4% across the EU. On the other hand, there are around 2 million jobs in the EU which cannot be filled due to labour market mismatches and insufficient labour mobility (EU27, 0,29%).

The effects of the economic and financial crisis are still persisting. Whilst there are some signs of recovery, the labour market has been shrinking in the past years and the creation of new jobs is still slow.

Ambitious economic policies and labour market reforms are therefore required to boost smart, sustainable and inclusive growth as well as to create more jobs to overcome the distortions on the EU labour market.

The European labour market has its specificities and challenges, including strong labour market segmentation, the presence of skill mismatches on the labour market, together with a rising share of long-term unemployment, as well as low labour mobility. It also faces the problems of ageing society which requires a more efficient use of the labour force and reformed migration policies, as well as rapid technological changes which generate an increased demand for high skilled labour. The challenge represented by the skills mismatch should be tackled promptly, as structural mismatches can negatively affect economic recovery and growth.

The report stresses that for achieving a competitive labour market, reforms are needed in order to increase labour market and personal career flexibility, better matching of skills and jobs, including stronger synergies between education systems and businesses. It also calls for better integration of young people, women and older workers as well as skilled migrants on the labour market. It underlines the importance of using investments to actively support job creation, employability and to prevent skill depletion of the unemployed. It suggest a flexible approach towards personal professional life which adapts workers to changes and prepares them for life-long learning to acquire new skills, needed due to constantly changing labour market and production patterns situation. It reminds of the required reforms which would encourage people to return to work and not to opt for social welfare benefits instead. It emphasises the significance of the mobility of workers encourages further awareness-raising on jobs at EU level, in particular through a greater development of EURES, as well as promoting linguistic education, and ERASMUS +.

A special attention is granted to the importance of continuous education and training for achieving a competitive EU labour market, leading to growth and employment. It underlines the necessity of economic structures that support the participation in continuous education and training in order to secure a highly skilled future workforce.

Different factors which could strengthen the connections between education and employment, as well as foster lifelong guidance and career management skills, are analysed. Anticipation of

future skills needs is a key prerequisite for preparing employees or future employees for the skills needed in the future, and, in this respect, employers and employee organisations should be strongly involved, at local, regional and national level, in particular in designing and implementing vocational qualifications programs. Also, partnerships between universities, businesses and public authorities should be strengthened in view to estimate the labour needs for the future.

The establishment of strong partnerships between governments, employers and employees' representatives is highly important in order to find the best modalities of tackling skills mismatches in all its dimensions.

The report stresses also the need of exchanging and drawing from the best practices between Member States, in particular on dual learning and vocational education and training, while acknowledging the specificities of each labour market and education system.

A special attention is granted to the importance of promoting initiatives which foster self-employment and entrepreneurship, with a particular focus on the SMEs and of micro-enterprises, as backbone of the EU labour market and to the need of supporting measures for finding qualified workforce and training future employees, as well as of introducing incentives for the entrepreneurs who invest in training and apprenticeships, so as to encourage SMEs to contribute to the overhead of the training. In this respect, the report also calls for strengthening the managerial and entrepreneurial education from the early age.

For establishing a competitive EU economy and labour market there is a strong need to focus on innovation and digitalization and, for this, to assure the necessary knowledge and skills as well as motivation and determination of employees so as to create innovative products or services. It highlights the job creation potential in completing the digital single market, building energy union, creating jobs through investing in research and development, innovations and fostering transport networks.

A special attention is granted to the specific measures needed to foster the hiring of young workers, including through support for employers, in particular SMEs for realising their in-house training, as well as for re-integrating older workers, including by establishing re-training facilities, to update their skills and make them fit for the challenges of the new jobs.

The report emphasises the importance of training and re-qualification programs for unemployed, stressing that those should be designed and implemented in strong cooperation with employers' associations, in view of better channelling their new competencies with the needs of employers.

Finally the report suggests that employees, employers as well as education and training institutions should all become more socially responsible towards the European labour market, especially towards the new generation of Europeans.